

Diyabetli eşi olan kadınların psikolojik cinsel problemlerine holistik bir yaklaşım

Khodabakhshi Koolae A, Asadi E, Mansoor L
Iran J Reprod Med. 2014 Mar;12(3):175–82.

Kronik hastalıkların negatif etkilerinden biri çiftlerin cinsel ilişkilerinde problemlere yol açmasıdır. Cinsel sağlık, cinsellik ve evlilik doyumunda önemli faktörlerden biridir. Cinsel problemler; çiftlerin tükenmişlik durumu, cinsel açıdan kendine güvenlerinin olmayışı ve cinsel disfonksiyonel inanışların olmasını içermektedir. Daha önce yapılan çalışmalar farklı seksüel inanışların, cinsel disfonksiyonu biçimlendirmede önemli bir rol oynadığını göstermiştir. Erkeklerin baskın olduğu toplumlarda, erkekler kadınların cinsel ihtiyaçları ve hakları olmayan cinsel bir obje olduklarına inanırlar ve bu nedenle kadınlar toplumda cinsel eğilimleri olması yüzünden ayıplanır ve aşağılanırlar. Çoğu toplumlarda kadınların evliliklerinde kendilerini savunma ya da ifade etme konusunda sorun yaşadığı ve benlik saygılarının düşük olduğu belirtilmektedir. Evlilik ilişkilerinde cinsel zorluk yaşayan kadınların kişilik özelliklerine bakıldığında da seksüel benlik saygısı ve güvenlerinin düşük olduğu görülmektedir. Bu durum evlilik ilişkilerinde kadınların cinsel açıdan hayal kırıklığı yaşamalarına zemin hazırlayan faktörlerden biri olabilir ki bunu takiben çiftlerde tükenmişlik ortaya çıkabilir. Kanıtlar kronik hastalıkların cinsel sağlığı etkilediğini göstermektedir. Kronik bir hastalık olan diyabetin uzun dönemli etkilerinden biri cinsel disfonksiyonu içeren sinir sistemi komplikasyonlarıdır. Diabetes Mellitus ve diğer kronik hastalıkların cinsel sağlık ve performans üzerinde negatif etkileri olduğu çalışmalarda da belirtilmektedir. Daha önce diyabetli hastalardaki cinsel problemlerle ilgili birkaç çalışma yapılmıştır ancak hiçbir çalışmada eşi diyabet olan kadınların cinsel problemleri araştırılmamıştır. Bu çalışma eşi diyabet olan ve olmayan kadınlarda cinsel disfonksiyonel inanışlar, cinsel açıdan güven ve çiftler arasında tükenmişlik durumu arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Bu kesitsel tanımlayıcı çalışma 2011–2012 yılında İran'da yapılmıştır. Katılımcılar İran Diyabet Derneğine ka-

yıtlı (IDS) 20.000 hasta arasından randomize olarak seçilerek (eşi diyabet olan 100 kadın ve eşi diyabet olmayan 100 kadın) belirlenmiştir. Çalışmaya dahil edilme kriterleri; en az 10–20 yıldır evli olma, iki çocuğa sahip olma, 30–40 yaş arasında olma ve en az lise mezunu olma iken çalışmaya dahil edilmeme kriterleri okuma yazma bilmeme ya da düşük eğitim seviyesine sahip olma, çocuğu olmama, 10 yıldan daha az, 20 yıldan daha uzun süredir evli olma ve mental veya fiziksel bozukluğu olan erkeklerle evli olmadır. Veriler demografik özellikleri içeren soru formu, Çiftlerin Tükenmişlik Ölçeği, Hulbert Cinsel Asertivite (Güven) İndeksi ve Cinsel Disfonksiyonel İnanışlar Anketi kullanılarak toplanmıştır. Çalışmada katılımcıların evlilik süresinin 10.89+0.3 yıl, kadınların %70'inin erkeklerin ise %42'sinin lisans öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Araştırmada çoklu değişken analizinin sonuçlarına göre eşi diyabet olan kadınlar ve eşi diyabet olmayan kadınlar arasında çiftlerin tükenmişliği, cinsel asertivite, cinsel disfonksiyonel inanışları arasında belirgin bir farklılık olduğu görülmüştür. Eşi diyabet olan kadınların çiftlerin tükenmişlik puan ortalaması (90.6+10.4) ve cinsel disfonksiyonel inanış puan ortalamalarının (17.15+12.4) daha yüksek ve cinsel asertivite puan ortalamasının ise (31.49+17.78) daha düşük olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, çalışmada diyabet gibi kronik hastalıkları olan erkeklerin eşleri diğer kadınlarla karşılaştırıldığında kadınların daha düşük cinsel asertiviteye sahip olduğu, çiftlerin tükenmişliğinin ve cinsel disfonksiyonel inanışlarının ise daha fazla olduğu bulunmuştur.

Çeviri

Yrd. Doç. Dr. Havva Sert,¹ Arş. Gör. Serap Çetinkaya²

¹Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü,

Hemşirelik EABD

²Sakarya Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu,

İç Hastalıkları Hemşireliği AD